EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 18.7.2024.
COM(2024) 319 final

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

o rashodima EFJP-a
Sustav ranog upozoravanja br. 1–6/2024.

1. PRORAČUNSKI POSTUPAK EFJP-A ZA 2024.

Europski parlament donio je 22. studenog 2023. opći proračun Europske unije za 2024. Proračun za Europski fond za jamstva u poljoprivredi (EFJP) iznosi 40 517 milijuna EUR u odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza i 40 505 milijuna EUR u odobrenim sredstvima za plaćanje. Iznosi za te dvije vrste odobrenih sredstava razlikuju se zbog upotrebe diferenciranih odobrenih sredstava za određene mjere koje izravno provodi Komisija. To se uglavnom odnosi na mjere za promicanje poljoprivrednih proizvoda te na mjere povezane sa strategijom politike, koordinacijom i revizijom.

2. NAMJENSKI PRIHODI EFJP-A

U skladu s odredbama članka 45. Uredbe (EU) 2021/2116 prihodi koji proizlaze iz financijskih ispravaka na temelju odluka o računovodstvenom poravnanju i poravnanju s obzirom na uspješnost te iz nepravilnosti čine prihode namijenjene financiranju rashoda EFJP-a.

U skladu s člankom 45. stavkom 2. namjenski se prihodi mogu ponovno iskoristiti za financiranje bilo kojih rashoda EFJP-a. Prikupljeni namjenski prihodi koji se ne iskoriste u proračunskoj godini automatski se prenose u sljedeću proračunsku godinu[1].

Proračun EFJP-a za 2024. uključuje sljedeće:

- Komisijine procjene potreba za financiranjem tržišnih mjera, izravnih plaćanja i drugih rashoda u okviru izravnog i neizravnog upravljanja,
- procjene namjenskih prihoda koji će se naplatiti tijekom proračunske godine.

U prijedlogu odobrenih proračunskih sredstava EFJP-a za 2024. Komisija je uzela u obzir ukupne očekivane namjenske prihode. Za proračun za 2024. Komisija je zatražila razinu odobrenih sredstava izračunanu oduzimanjem procijenjenih namjenskih prihoda od procijenjenih potreba. Proračunsko tijelo prihvatilo je proračun EFJP-a za 2024. uzimajući u obzir očekivane namjenske prihode.

U trenutku utvrđivanja proračuna za 2024. prema Komisijinim procjenama raspoloživi namjenski prihodi iznosili su 739,8 milijuna EUR, od čega je 339,8 milijuna EUR preneseno iz proračuna za 2023. Komisija je taj preneseni iznos i procijenjene prihode koji će se naplatiti u 2024. uzela u obzir pri podnošenju zahtjeva za odobrena sredstva za osnovnu potporu dohotku za održivost (stavka 08 02 04 01). Zbroj izglasanih odobrenih sredstava za taj program i procijenjenih namjenskih prihoda iznosi 19 022 milijuna EUR.

[1] Člankom 12. stavkom 4. točkom (b) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije određeno je da se odobrena sredstva koja odgovaraju unutarnjim namjenskim prihodima mogu prenijeti samo u sljedeću financijsku godinu. Stoga se u interesu dobrog upravljanja proračunom ti namjenski prihodi u načelu iskorištavaju prije izglasanih odobrenih sredstava predmetnog proračunskog članka.

Namjenski prihodi koji su u konačnici preneseni iz 2023. bili su nešto viši i iznosili su 340,3 milijuna EUR.

3. TABLICA PRIVREMENE POTROŠNJE NA DAN 31.3.2024.

U ovom Izvješću predstavljeno je privremeno izvršenje proračuna EFJP-a za 2024. na dan 31.3.2024., a pojedinosti su navedene u tablici u nastavku.

Razina izvršenja uspoređuje se s profilom rashoda sustava ranog upozoravanja uspostavljenog u skladu s člankom 19. Uredbe (EU) 2021/2116.

Proračun za 2024. [1]
PRIVREMENA POTROŠNJA ODOBRENIH SREDSTAVA EFJP-A

Stanje na dan 31.3.2024.
u milijunima EUR

		Odobrena proračunska sredstva [2]	Potrošnja od studenog do ožujka	Iskorištenost	Profil potrošnje – stanje u ožujku		Razlika između izvršenja i profila	
		u milijunima EUR	u milijunima EUR	%	%	u milijunima EUR	%	u milijunima EUR
		A	B	C = B/A	D	E = D*A	F = C – D	G = B – E
	Rashodi	***40 517,3***	***31 028,3***	***76,6%***	***77,1%***	***31 234,9***	***-0,5%***	***-206,6***
08 01	***Administrativni rashodi za potporu klasteru „Poljoprivredna i pomorska politika”***	***4,9***	***1,1***	***22,6%***	***88,1%***	***4,3***	***-65,5%***	***-3,2***
08 01 01	**Rashodi za potporu Europskom fondu za jamstva u poljoprivredi**	**4,9**	**1,1**	**22,6%**	**88,1%**	**4,3**	**-65,5%**	**-3,2**
08 02	***Europski fond za jamstva u poljoprivredi (EFJP)***	***40 512,4***	***31 027,2***	***76,6%***	***77,1%***	***31 230,6***	***-0,5%***	***-203,4***
08 02 01	**Pričuva za poljoprivredu (* str. 2.)**	**516,5**	**375,3**	**72,7%**				
08 02 02	**Vrste intervencija u određenim sektorima na temelju strateških planova u okviru ZPP-a**	**1 294,2**	**146,1**	**11,3%**	**22,2%**	**287,0**	**-10,9%**	**-141,0**
08 02 02 01	Sektor voća i povrća	335,0	60,1	17,9%	21,4%	71,5	-3,4%	-11,5
08 02 02 02	Sektor pčelarskih proizvoda	60,0	3,0	5,0%	13,4%	8,1	-8,4%	-5,1
08 02 02 03	Sektor vina	835,0	77,7	9,3%	23,1%	193,1	-13,8%	-115,4
08 02 02 04	Sektor hmelja	2,2	2,2	100,0%	100,0%	2,2	0,0%	0,0
08 02 02 05	Sektor maslinova ulja i stolnih maslina	45,0	1,1	2,4%	12,0%	5,4	-9,5%	-4,3
08 02 02 06	Drugi sektori	17,0	2,0	11,8%	39,6%	6,7	-27,9%	-4,7
08 02 03	**Rashodi povezani s tržištem izvan strateških planova u okviru ZPP-a**	**1 481,6**	**618,0**	**41,7%**	**37,5%**	**555,3**	**4,2%**	**62,7**
08 02 03 01	POSEI i manji egejski otoci (isključujući izravna plaćanja)	226,0	132,8	58,8%	59,8%	135,2	-1,1%	-2,4
08 02 03 02	Promicanje poljoprivrednih proizvoda — jednostavni programi u okviru podijeljenog upravljanja	80,7	27,4	33,9%	27,3%	22,0	6,7%	5,4
08 02 03 03	Promicanje poljoprivrednih proizvoda — programi u kojima sudjeluje više korisnika i djelovanja koja Komisija provodi u okviru izravnog upravljanja	96,9	0,8	0,8%	0,0%	0,0	0,8%	0,8
08 02 03 04	Školski programi	180,0	89,7	49,8%	44,2%	79,6	5,6%	10,1
08 02 03 05	Maslinovo ulje	p.m.	-0,1					
08 02 03 06	Voće i povrće	715,0	133,1	18,6%	21,4%	152,7	-2,7%	-19,6
08 02 03 07	Vino	183,0	234,2	128,0%	90,6%	165,8	37,4%	68,4
08 02 03 08	Pčelarstvo	p.m.	0,0					
08 02 03 09	Hmelj	p.m.	0,0					
08 02 03 10	Mjere za privatno i javno skladištenje	p.m.	0,0					
08 02 04	**Vrste intervencija za izravna plaćanja u okviru strateških planova u okviru ZPP-a**	**36 296,2**	**29 541,9**	**81,4%**	**82,7%**	**30 004,9**	**-1,3%**	**-463,0**
08 02 04 01	Osnovna potpora dohotku za održivost (** str. 2.)	18 282,2	17 313,9	94,7%	96,5%	17 645,8	-1,8%	-331,9
08 02 04 02	Dodatna preraspodijeljena potpora dohotku za održivost	3 917,0	3 708,7	94,7%	95,1%	3 726,2	-0,4%	-17,5
08 02 04 03	Dodatna potpora dohotku za mlade poljoprivrednike	670,0	547,2	81,7%	81,1%	543,7	0,5%	3,5
08 02 04 04	Sheme za klimu i okoliš	8 698,0	5 008,7	57,6%	53,0%	4 607,7	4,6%	401,0
08 02 04 05	Proizvodno vezana potpora dohotku	4 485,0	2 928,8	65,3%	76,5%	3 432,8	-11,2%	-503,9
08 02 04 06	Posebno plaćanje za pamuk	244,0	34,7	14,2%	20,0%	48,8	-5,8%	-14,2
08 02 05	**Izravna plaćanja izvan strateških planova u okviru ZPP-a**	**444,0**	**327,1**	**73,7%**	**68,1%**	**302,3**	**5,6%**	**24,7**
08 02 05 01	POSEI i manji egejski otoci (izravna plaćanja)	444,0	286,3	64,5%	68,1%	302,3	-3,6%	-16,0
08 02 05 02	Program jedinstvenih plaćanja po površini (SAPS)	p.m.	2,9					
08 02 05 03	Preraspodjela plaćanja	p.m.	0,4					
08 02 05 04	Program osnovnih plaćanja	p.m.	17,6					
08 02 05 05	Plaćanje za poljoprivredne prakse korisne za klimu i okoliš	p.m.	13,5					
08 02 05 06	Plaćanje za poljoprivrednike na područjima s prirodnim ograničenjima	p.m.	0,0					
08 02 05 07	Plaćanja za mlade poljoprivrednike	p.m.	0,5					
08 02 05 08	Posebno plaćanje za pamuk	p.m.	0,4					
08 02 05 09	Program dobrovoljne proizvodno vezane potpore	p.m.	5,0					
08 02 05 10	Program za male poljoprivrednike	p.m.	0,4					
08 02 06	**Strategija politike, koordinacija i revizija**	**379,4**	**18,7**	**4,9%**	**13,0%**	**49,2**	**-8,1%**	**-30,6**
08 02 06 01	Financijski ispravci država članica i odluke o potvrdi usklađenosti	250,9	0,0	0,0%	0,0%	0,0	0,0%	0,0
08 02 06 02	Rješavanje sporova	p.m.	0,0					
08 02 06 03	Europski fond za jamstva u poljoprivredi (EFJP) — operativna tehnička pomoć	128,5	18,7	14,5%	38,3%	49,2	-23,8%	-30,6
08 02 99	**Završetak prethodnih programa i aktivnosti**	**100,5**	**0,2**	**0,2%**	**31,6%**	**31,8**	**-31,4%**	**-31,6**

[1] Financijska godina = 16.10.2023. – 15.10.2024.. ali rashodi u okviru izravnog upravljanja Komisije mogući su do 31.12.2024.
[2] Odnosi se na odobrena sredstva za preuzimanje obveza.

Proračun za 2024. [1]
PRIVREMENA POTROŠNJA ODOBRENIH SREDSTAVA EFJP-A

Stanje na dan 31.3.2024.
u milijunima EUR

		Odobrena proračunska sredstva [2]	Potrošnja od studenog do ožujka	Iskorištenost	Profil potrošnje – stanje u ožujku		Razlika između izvršenja i profila	
		u milijunima EUR	u milijunima EUR	%	%	u milijunima EUR	%	u milijunima EUR
		A	B	C = B/A	D	E = D*A	F = C – D	G = B – E
	(*) Pričuva za poljoprivredu, uključujući 315,5 milijuna EUR prenesenih iz financijske godine 2023.:							
08 02 01	Pričuva za poljoprivredu – uključujući iznose prenesene iz prethodne financijske godine	832,0	375,3	45,1%				
	(**) Samo u informativne svrhe: rashodi u odnosu na prvotna odobrena sredstva i namjenske prihode							
08 02 04 01	Osnovna potpora dohotku za održivost – uključujući namjenske prihode	19 022,0	17 313,9	91,0%	96,5%	18 359,9	-5,5%	-1 045,9
	Namjenski prihodi	***739,8***	***605,7***	***81,9%***				
6 2 0 0	Europski fond za jamstva u poljoprivredi — očekivani namjenski prihodi u financijskoj godini	400,0	265,9	66,5%				
	Namjenski prihodi preneseni iz prethodne financijske godine	339,8	339,8	100,0%				

[1] Financijska godina = 16.10.2023. – 15.10.2024., ali rashodi u okviru izravnog upravljanja Komisije mogući su do 31.12.2024.
[2] Odnosi se na odobrena sredstva za preuzimanje obveza.

4. NAPOMENE O PRIČUVI ZA POLJOPRIVREDU ZA 2024.

Proračun za 2024. uključivao je 832 milijuna EUR za pričuvu za poljoprivredu, od čega je 315,5 milijuna EUR preneseno iz proračuna za 2023.

Donesene su dvije mjere, za koje je dodijeljeno ukupno 98,3 milijuna EUR[2]. Te će se mjere u potpunosti financirati iz pričuve za poljoprivredu za 2024., dakle iz proračuna za 2024.

Kad je riječ o rashodima, države članice dosad su prijavile ukupno 375,3 milijuna EUR. Plaćeni iznos odnosi se na posljednje dvije izvanredne mjere (drugi i treći paket) koje su donesene u okviru proračuna za 2023., ali su djelomično financirane iz proračuna za 2024.

[2] Provedbena uredba Komisije (EU) 2023/2820 od 15. prosinca 2023. o utvrđivanju hitne financijske potpore za poljoprivredne sektore pogođene prirodnim katastrofama u Grčkoj i Sloveniji *(SL L, 2023/2820, 18.12.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/2820/oj)*; Provedbena uredba Komisije (EU) 2024/453 od 5. veljače 2024. o izvanrednim mjerama potpore za sektore jaja i mesa peradi u Italiji (*SL L, 2024/453, 6.2.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2024/453/oj*).

5. NAPOMENE O PRIVREMENOM IZVRŠENJU PRORAČUNA EFJP-A ZA 2024.

Za većinu vrsta intervencija u određenim sektorima izvršenje rashoda predviđenih strateškim planovima u okviru ZPP-a započelo je u financijskoj godini 2023. Prva plaćanja za vrste intervencija u obliku izravnih plaćanja u okviru planova izvršena su u financijskoj godini 2024. To znači da gotovo nisu bili dostupni povijesni podaci za izradu profila rashoda za te intervencije za proračunsku godinu 2024. Mjesečni profil tih rashoda stoga se temelji na opaženim prošlim profilima za slične rashode u tržišnim sektorima i izravna plaćanja izvan strateških planova te se u njemu uzimaju u obzir i stvarni rashodi za intervencije u okviru „plana" provedene u prva dva mjeseca financijske godine 2024.

Privremeno izvršenje proračunskih odobrenih sredstava EFJP-a za 2024. za razdoblje do 31. ožujka 2024. tek se neznatno razlikuje od izračunanog profila rashoda (–0,5 postotnih bodova).

Rashodi za gotovo sve vrste sektorskih intervencija na temelju planova (08 02 02) manji su od profila, ali odstupanje je manje nego u prethodnoj financijskoj godini.

Već su na raspolaganju namjenski prihodi (6 2 0 0) u iznosu od 606,2 milijuna EUR, a očekuje se da će se tijekom financijske godine naplatiti dodatni iznosi.

Komisija trenutačno očekuje da će izglasana odobrena sredstva zajedno s namjenskim prihodima koji će biti na raspolaganju do kraja proračunske godine biti dovoljna za pokriće svih rashoda.